

Hälytysajoneuvojen liikennevaloetuuudet Kuopiossa, Siilinjärvellä, Joensuussa, Mikkelissä, Savonlinnassa ja Varkaudessa

Käyttösitoumus

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

KUOPIO

SIILINJÄRVI

JOENSUU

POHJOIS-KARJALAN
PELASTUSLAITOS

FinnHEMS

Osapuolet ja sitoumuskohde

Osapuolet

Kuopion kaupunki, rakentamisen ja kunnossapidon palvelut

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Siilinjärven kunta

Pohjois-Savon pelastuslaitos

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

FinnHEMS Oy

Joensuun kaupunki

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos

Mikkelin kaupunki

Savonlinnan kaupunki

Varkauden kaupunki

Etelä-Savon pelastuslaitos

Sitoumuskohde

Hälytysajoneuvojen liikennevaloetudet Kuopiossa, Siilinjärvellä, Joensuussa, Mikkelissä, Savonlinnassa ja Varkaudessa.

Yleistä

Aiemmin sopijapuolet ovat tehneet **aiesopimuksen**, jonka pohjalta Kuopio, Siilinjärvi, Joensuu, Mikkelä, Savonlinna ja Varkaus voivat liittyä Oulun kaupungin, Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen omistamaan liikennevaloetusjärjestelmään.

Kuopion ja Siilinjärven alueet ovat liittyneet järjestelmään aiesopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Siihen sopimukseen ovat sitoutuneet jälkeinpäin, Joensuu, Mikkelä ja Savonlinna.

Tällä sitoumuksella sovitaan Varkauden alueen liittyminen järjestelmään.

Tähän sitoumukseen on kirjattu ne yhteistoiminnan periaatteet, velvoitteet ja oikeudet, joita sovelletaan sopijapuolten välillä koko sitoumuksen keston ajan. Sitoumuksen valvonta perustuu osapuolten kesken järjestettäviin kokouksiin.

Järjestelmään voidaan liittää kaikki em. maantieteellisen alueen liikennevalot ja hälytysajoneuvot.

Sitoumus

Tällä sitoumuksella Varkauden, Pohjois-Savon pelastuslaitos ja Pohjois-Savon ELY-keskus liittyvät Oulussa käytössä olevaan hälytysajoneuvojen etuusjärjestelmään (nk. HALI-Itä-Suomi -palvelin). Järjestelmään on Savosta aiemmin liittynyt jo Joensuu kaupunki, Kuopion kaupunki, Savonlinnan kaupunki, Siilinjärven kunta, Mikkelin kaupunki, Pohjois-Savon pelastuslaitos (Kuopion ja Siilinjärven osalta), Etelä-Savon pelastuslaitos, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, FinnHEMS Oy sekä Pohjois-Savon ELY-keskus (muiden kaupunkialueiden osalta).

Tämän sitoumuksen myötä Pohjois-Savon ELY-keskuksen hallinnoimien liikennevalojen määrä järjestelmässä kasvaa. Tämä vaikuttaa myös ELY-keskuksen osuuteen palvelin- ja ylläpitokustannuksista.

Tämän sitoumuksen myötä Pohjois-Savon pelastuslaitoksen hallinnoimien hälytysajoneuvojen määrä järjestelmässä kasvaa. Tämä vaikuttaa myös pelastuslaitoksen osuuteen palvelin- ja ylläpitokustannuksista.

Sopijaosapuolet sitoutuvat käyttämään ja ylläpitämään hälytysajoneuvojen liikennevaloetusjärjestelmää myöhemmin tässä sitoumuksessa määritetyllä tavalla.

Sitoumuksen tarkoitus

Hälytysajoneuvojen liikennevaloetuudella tarkoitetaan liikennevalojen erikoistoimintaa, jossa hälytysajossa olevalle ajoneuvolle ohjataan pakkovihreää liikennevaloissa.

Pelastuslaitos ja muut hälytysajoja suorittavat tahot tarvitsevat liikennevaloetuksia hälytysajojen turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi.

Tien- ja kadunpitäjillä on tarve huolehtia liikennevalo-ohjatuissa liittymissä liikenneturvallisuudesta ja liikenteen sujuvuudesta myös hälytysajojen aikana sekä välittömästi niiden jälkeen.

Sitoumuksen tarkoituksena on määritellä sitoumusosapuolten vastuut ja velvollisuudet sekä hälytysajoneuvojen liikennevaloetuksien käytön perusteet.

Liikennevaloetuudet toteutetaan täysautomaattisella, satelliittipaikannusta ja langatonta tiedonsiirtoa hyödyntävällä järjestelmällä. Etuusjärjestelmän laajuus ja toiminta on kuvattu liitteissä.

Sitoumuskumppanit asettavat tavoitetilaksi kansallisen järjestelmän. Kun kansallinen järjestelmä on käytettävissä, pyritään Itä-Suomen HALI-järjestelmä siirtämään osaksi sitä.

Liittymisestä aiheutuvat työt ja kulut

Liittymisestä aiheutuvat työt ja kulut jakautuvat seuraavasti:

- Varkauden kaupunki
 - o etuuksien suunnittelu omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o etuuksien ohjelmointi omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o etuuslaitteet asennettuna risteyksissä omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o palvelinohjelmiston ja siihen liittyvien tietoliikenneyhteyksien asennus alla ilmoitetussa suhteessa
 - o etuuksien testaus omistamiensa liikennevalojen osalta

- Pohjois-Savon pelastuslaitos
 - o ajoneuvolaitteet asennettuna omistamiensa ajoneuvojen osalta
 - o ajoneuvohallien GPS-toistimet asennettuna omistamiensa tilojen osalta
 - o palvelinohjelmiston ja siihen liittyvien tietoliikenneyhteyksien asennus alla ilmoitetussa suhteessa

- Pohjois-Savon ELY-keskus
 - o etuuksien suunnittelu omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o etuuksien ohjelmointi omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o etuuslaitteet asennettuna risteyksissä omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o palvelinohjelmiston ja siihen liittyvien tietoliikenneyhteyksien asennus alla ilmoitetussa suhteessa
 - o etuuksien testaus omistamiensa liikennevalojen osalta

- Kuopion kaupunki
 - o ei liittymisestä aiheutuvia vastuita tai kuluja

- Siilinjärven kunta
 - o ei liittymisestä aiheutuvia vastuita tai kuluja

- Etelä-Savon pelastuslaitos
 - o ei liittymisestä aiheutuvia vastuita tai kuluja

- Pohjois-Karjalan pelastuslaitos
 - o ei liittymisestä aiheutuvia vastuita tai kuluja

- Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
 - o ei liittymisestä aiheutuvia vastuita tai kuluja

- FinnHEMS Oy
 - o ei liittymisestä aiheutuvia vastuita tai kuluja

Palvelinohjelmiston ja tähän liittyvien tietoliikenneyhteyksien asennukseen liittyvät kustannukset jaetaan siten, että sitoumuksen osapuolina olevat alueen tien- ja kadunpitäjät maksavat 50 % liikennevalojen omistuksen suhteessa ja hälytysajoja suorittavat tahot maksavat 50 % järjestelmään liitettyjen ajoneuvojen suhteessa.

Järjestelmän käytöstä ja ylläpidosta aiheutuvat työt ja kulut

Järjestelmän käytöstä ja ylläpidosta aiheutuvat työt ja kulut jakautuvat seuraavasti:

- Varkauden kaupunki
 - o etuuslaitteiden ylläpito omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o palautteiden käsittely omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o etuusalueiden muokkaus omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o kojeohjelmointien muokkaus omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o etuuksien testaus omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o palvelimen, palvelinohjelmiston ja näihin liittyvien tietoliikenneyhteyksien ylläpito alla ilmoitetussa suhteessa
- Pohjois-Savon pelastuslaitos
 - o ajoneuvolaitteiden ylläpito omistamiensa ajoneuvojen osalta
 - o ajoneuvohallien GPS-toistinten ylläpito omistamiensa tilojen osalta
 - o ajoneuvojen tietoliikenneyhteydet omistamiensa ajoneuvojen osalta
 - o palautteen antaminen etuuksien toiminnasta tarvittaessa
 - o palvelimen, palvelinohjelmiston ja näihin liittyvien tietoliikenneyhteyksien ylläpito alla ilmoitetussa suhteessa
- Pohjois-Savon ELY-keskus
 - o etuuslaitteiden ylläpito omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o palautteiden käsittely omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o etuusalueiden muokkaus omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o kojeohjelmointien muokkaus omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o etuuksien testaus omistamiensa liikennevalojen osalta
 - o palvelimen, palvelinohjelmiston ja näihin liittyvien tietoliikenneyhteyksien ylläpito alla ilmoitetussa suhteessa
- Mikkelin kaupunki
 - o ei uusia vastuita tai kuluja tämän sitoumuksen myötä
- Savonlinnan kaupunki
 - o ei uusia vastuita tai kuluja tämän sitoumuksen myötä
- Pohjois-Karjalan pelastuslaitos
 - o ei uusia vastuita tai kuluja tämän sitoumuksen myötä
- Etelä-Savon pelastuslaitos
 - o ei uusia vastuita tai kuluja tämän sitoumuksen myötä
- Kuopion kaupunki
 - o ei uusia vastuita tai kuluja tämän sitoumuksen myötä
- Siilinjärven kunta
 - o ei uusia vastuita tai kuluja tämän sitoumuksen myötä
- Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

- ei uusia vastuita tai kuluja tämän sitoumuksen myötä
- FinnHEMS Oy
 - ei uusia vastuita tai kuluja tämän sitoumuksen myötä
- Joensuun kaupunki
 - ei uusia vastuita tai kuluja tämän sitoumuksen myötä

Palvelimen ja siihen liittyvien tietoliikenneyhteyksien osalta syntyneet kustannukset jaetaan HALI-Itä-Suomi -järjestelmän osalta siten, että em. alueen tien- ja kadunpitäjät maksavat 50 % liikennevalojen omistuksen suhteessa ja hälytysajoja suorittavat tahot maksavat 50 % järjestelmään liitettyjen ajoneuvojen suhteessa.

Palvelinohjelmiston ylläpitokulut laskutetaan myös em. suhteessa, mutta Pohjois-Pohjanmaan ja Itä-Suomen järjestelmien kesken jaettuna.

Liikennevaloristeysten ja ajoneuvojen määrä tarkistetaan vuosittain ja kustannusjako määräytyy kunkin vuoden 1.11. olevan tilanteen mukaan.

Käyttöoikeudet

Järjestelmään tällä sitoumuksella liittyvät tahot saavat siihen Common Creatives standardin mukaisen CC-BY-NC-ND-tekijänoikeuslisenssin (Nimeä-EiKaupallinen-EiMuutoksia). Tämän mukaan liittyvillä tahoilla on oikeus laajentaa järjestelmää, mutta ei oikeutta myydä tai muuttaa sitä. Oulun kaupunki, Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on mainittava järjestelmän tekijänä.

Pelastuslaitos ja muut hälytysajoja suorittavat tahot saavat käyttää liikennevaloetuksia ainoastaan hälytystehtävään liittyvän hälytysajon tai järjestelmän testauksen yhteydessä.

Tien- ja kadunpitäjät tai heidän käyttämänsä palveluntuottajat saavat käyttää etuuksia sekä etuusjärjestelmään kuuluvia laitteita ja ohjelmistoja järjestelmän testaukseen ja esittelyyn, joista tiedotetaan etukäteen muita sitoumusosapuolia. Lisäksi järjestelmän osia voidaan käyttää operatiivisen liikenteenhallinnan ja joukkoliikenteen tarpeisiin. Hälytysajoneuvoilla on kuitenkin joka tilanteessa korkein prioriteetti. Muut toiminnot ja käyttäjät eivät saa heikentää hälytysajoneuvojen liikennevaloetuksien toimintaa.

Sopijapuolilla ei ole oikeutta muussa toiminnassaan hyödyntää tällä sitoumuksella saatuja oikeuksia.

Vastuut

Sopijapuolet vastaavat toisilleen aiheuttamista välittömistä vahingoista, jotka johtuvat liikennevaloetuksien käyttämisestä sitoumuksen vastaisella tavalla.

Sopijapuoli vastaa kolmannelle osapuolelle järjestelmää käyttämällä aiheuttamista vahingoista.

Pelastuslaitoksella ja muilla hälytysajoja suorittavilla tahoilla on velvollisuus tiedottaa hälytysajoneuvojen kuljettajille seuraavat tiedot:

- Kuljettajan tulee kytkeä liikennevaloetuedet päälle hälytysajoon lähdettäessä.
- Etuuksia saa käyttää vain hälytysajossa.
- Liikennevaloetuuksien toimintaa ei voida taata joka tilanteessa, jonka vuoksi kuljettaja ei saa olettaa, että liikennevalo pysyy vihreänä tai vaihtuu vihreäksi hälytysajoneuvolle. Liikennevaloristeyksen läpi ei suositella ajettavaksi yli 60 km/h keskusta-alueella ja yli 80 km/h muualla.
- Järjestelmä kerää hälytysajon aikaista ajoneuvon paikka- ja nopeustietoa, jota käytetään järjestelmän toiminnan sekä hälytysajojen seurantaan.
- Järjestelmä voi ohjata Kuopion kaupungin, Pohjois-Savon ELY-keskuksen, Siilinjärven kunnan, Joensuun kaupungin, Mikkelin kaupungin, Savonlinnan kaupungin tai Varkauden kaupungin omistamia liikenne- ja valvontakameroita, joiden videomateriaali tallennetaan.
- Pelastuslaitos ja muut hälytysajoja suorittavat tahot voivat käyttää järjestelmän keräämiä tietoja ja videomateriaalia muun muassa kuljettajakoulutuksessa.
- Järjestelmän keräämät tiedot ja videomateriaali luovutetaan poliisille mahdollisessa onnettomuustutkinnassa.

Sopijaosapuolet voivat luovuttaa järjestelmän tallentamaa materiaalia muuhun käyttöön vain yhteisellä suostumuksella.

Sitoumuksen siirto

Sopijapuolilla on oikeus siirtää sitoumukseen liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa toiselle julkishallintoon kuuluvalle yksikölle, jolle sopijapuolen tehtävät siirtyvät.

Sitoumuksen päättäminen

Sitoumus voidaan purkaa yksipuolisesti kuuden kuukauden irtisanomisajalla tai välittömästi yhteisellä sitoumuksella. Irtisanomistilanteessa huomioidaan voimassa olevista määräaikaisista sitoumuksista aiheutuvat kustannukset ja ne jaetaan sovitun kustannusjaon mukaisesti.

Riitaisuuksien ratkaisumenettely

Sitoumukseen liittyvät erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan osapuolten välisin neuvotteluin. Viime kädessä riitaisuudet jätetään Oulun käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Yhteistoiminnan organisointi

Etuusjärjestelmän toiminnasta järjestetään sopijapuolten kesken neuvottelu vähintään kerran vuodessa. Oulun kaupunki toimii neuvottelun koollekutsujana.

Sitoumuksen allekirjoittaminen

Allekirjoittajat ovat tutustuneet sitoumukseen ja sitoutuvat sitä noudattamaan. Allekirjoitukset sivuilla 8-10.

Tätä sitoumusta on tehty kaksitoista (12) samansanaista kappaletta, yksi (1) kullekin sopijapuolelle.

Liitteet

Aiesopimus
Yhteystiedot
Kustannusten jakautumisen alustava laskelma

HALI-järjestelmään ovat Savo-Karjalan alueelta aiemmin liittyneet jo Joensuun kaupunki, Kuopion kaupunki, Mikkelin kaupunki, Savonlinnan kaupunki, Siilinjärven kunta, Etelä-Savon pelastuslaitos, Pohjois-Savon pelastuslaitos, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, Pohjois-Karjalan pelastuslaitos sekä FinnHEMS Oy, jotka ovat sopineet ylläpidosta keskenään. Nämä aiemmin liittyneet osapuolet eivät allekirjoita tätä sitoumusta.

Tiedoksi

Kuopion kaupunki, rakentamisen ja kunnossapidon palvelut
Siilinjärven kunta
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
FinnHEMS Oy
Joensuun kaupunki
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos
Mikkelin kaupunki
Savonlinnan kaupunki
Etelä-Savon pelastuslaitos

Kaikille yhteisten palvelinlaitteiden ylläpitokustannusten laskelma

hinnat alv 0%

Kustannukset jaetaan Itä-Suomen tien- ja kadunpitäjille ja hälytysajoneuvojen omistajille puoliksi

Tien- ja kadunpitäjät vastaavat kustannuksista laitteiden määrän suhteessa

					Kustannukset €
Arvioidut kustannukset yhteensä					15 000 €
Tilanne v. 2017 lopussa					
Tien- ja kadunpitäjät 50 %					7 500 €
Liikennevalokojemäärät 31.12.2017					
	Kaupunki kpl	ELY kpl	Yhteensä kpl	Omistus- osuus	Hankinta €
Joensuu	42,77	4,23	47	25,0 %	1 876 €
Kuopio	59,59	4,41	64	34,8 %	2 614 €
Mikkeli	23,41	5,59	29	13,7 %	1 027 €
Savonlinna	8,24	3,76	12	4,8 %	361 €
Sillinjärvi	1,00	2,00	3	0,6 %	44 €
Varkaus *	11,70	4,30	16	6,8 %	513 €
POS-ELY				14,2 %	1 065 €
Yhteensä	146,7	24,3	171	100,0 %	7 500 €
Tilanne v. 2017 lopussa					
Ajoneuvojen omistajat 50 %					7 500 €
Ajoneuvomäärät 31.12.2017					
			Ajoneuvoja kpl	Omistus- osuus	Hankinta €
Etelä-Savon pelastuslaitos			8	11,9 %	896 €
FinnHEMS			1	1,5 %	112 €
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos			24	35,8 %	2 687 €
Pohjois-Savon pelastuslaitos *			18	26,9 %	2 015 €
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri			16	23,9 %	1 791 €
Yhteensä			67	100,0 %	7 500 €

* Varkauden ja Pohjois-Savon ajoneuvomäärät arvioituja